

tas: et est sensus (lauabo p. singu. noc. le. meū) .i. mūdabo cōscientiā flendo singula peccata (labry. me. itra. me. ri.) id est sensuualitate (rigabo) .i. fertilem faciam Eccli. xxiij. dixi rigabo hortum plātatois et inebriabo partus mei fructum Num. xxiij. q̄spulchra taber. tua Jacob. et ten. t. if. ut val. ne. ut orti iuxta fluuios irrigui cōtrarium minatur dñs peccatoribus Esai. j. Eratis velut hortus sine aqua Nota q̄ sunt lachryme compunctōis. Ps. fuerunt mihi la. mee pa. die ac nocte. Item cōpassiōis Hier. ix. Quis dabit ca. m. a. et oculis. m. fon. la. et. Item deuotiōis hoc est irriguū supius et inferius qd̄ dedit Calephare filie sue irriguum supius sunt lachryme p̄ dilatione patrie inferius p̄ incolatu huius miserie. Item cupiditatis: vñ illud plorat lachrymis amissa pecunia veris Hier. luxit et de fluxit in terrā. Item in adulatiōis. Iuue. Flet si lachrymas cōspexit amici. Quidius. Ut flerent oculos erudiere suos Item gaudij Tob. j. q̄ thobias maior occurrit obuiā filio suo: et osculatus est eum cum vxore sua et fleuerit ambo cum gaudio. Item p̄ntis afflictionis Tren. j. Ploras pro. in noc. et. Item eterne damnatiōis Math. xxij. Ibi erit fletus et striditium.

S De multiplici specie lachrymarum.

7 Turbatus est a furore oculus meus: inueteraui inter omnes inimicos meos.

Oculus meus) .i. oculus mentis (a furore meo) .i. ab ira cōtra peccatū: furiosus est debet esse homo cōtra peccata: vel aliter. Triplex est furor dei. Primus fuit in adā qñ dixit ei. Adā ubi es: et expulit eum de paradiso. Secundus est qd̄ dat malos in reprobis sensum. Tercius erit qñ tradentē reprobū in eternū suppliciu. .i. a timore illius furoris. vñ Job. xxxij. Columne celi p̄tre. Hiero. Quotiens diem iudicij intueor: toto corpe cōtremisco. Abacuc iij. Iudiciū et cōturbatus est venter et. et bñ dicit turbatus p̄ debitum timorē non extinctus p̄ desperationē: et qui hic nō turbat in futuro extinguet qñ mittet in tenebras exteriores Math. xxij. Nec mirum si oculus turbat: q̄ (in ueteraui) membrū factus veteris bois p̄ pctm̄ (inter oēs inim. me. .i. vicia et demones et malos homines Haruch. iij. Quid est israhel q̄ in terra inimicorum es: inueterasti in terra aliena cum mortuis deputatus es cum descendenti bus in infernū: et qui sic peccauit et inter pctā diu mansit: nō est mirum si turbat a furore qui supueniet pctōibus: bñ aut̄ dī homo inueterari p̄ pctm̄ p̄pter multas causas. Una est: q̄ sicut senes amittit visum: sic pctōres amittūt spūalem visum. Ps. Cōsp̄benderūt me ini. mei: et nō potui vt vide. Item alibi sup̄cecidit ignis et nō vide. solem. Eccl̄s. vlti. tenebre scēt videntes p̄ fora. Item amittūt detes: sic pctōres dentes dilectionis. Eccl̄s. vlti. Quos erūt molentes in minuto numero econtra dī de moysē Deuf. vlti. Nō caligauit oculus eius nec dentes illius moti sūt. Item virtutem gustandi amittūt: sic peccatores spūalē: vnde dixit Berzellai ad dauid. ij. Reg. xij. Octogenariū sum bodie: nunquid vigent sensus mei ad discernendum suauē aut amarū. Item auditum amittunt senes: sic peccator Eccl̄s. vlti. obsurdescēt filie carminis et Berzellai dicit. Nunquid possum audire vocem cantantiū Eszechiel. xxxij. Nasum. t. scidēt. ecōtra Bēn. xxvij. sensit ysaac fra grantiam vestimentoꝝ Jacob. Item sunt tremuli: sic peccatores Eccl̄s. vlti. Excelsa timebūt et formidabunt in uia. Ps. Ibi trepidauerūt timore: vbi nō est tū. Item insatiānt: sic peccatores Rom. j. dedit illos in reprobū sensum. j. Cor. xiiij. Nolite pueri effici sensibus. Item sunt p̄pe finem. ad Heb. viij. qd̄ antiquat et senescit p̄pe interi tum est. Item pleni sunt rugis: sic peccatores Job. xvj. Ruge mee testis. dicit contra me. Item immūdi sunt nullus aut̄ immūdiōr peccatore Deuf. xxxij. Peccauerūt ei et nō filij eius in sordibus Apoca. vlti. Qui in sordibus est sord. de. ad huc.

S Furor dei triplex

H Quō peccator affimilat̄ seni multiplici rōne

8 Discedite a me oēs qui operamini iniquitatem: qñ exaudiuit dñs vocē fletus mei.

Tercia pars in qua p̄beta in p̄sona penitentis ostēdit se esse correctum: et ideo petit liberari a malis dicēs (discedite a me) in p̄nti animo et si non loco (omnes qui opant

iniqui.) vel de futuro pōt legi sic (discedite) .i. discedetis in generali discessione qñ statuet dñs oues a dextris. Bedos aut̄ a sinistris et dicit. Ite male. in ig. eternū Math. xxv. in via est tñ particularis discessio siue sepatio a malis que triplex est ad cautelam: ad medicinā: ad supbiā. Ad cautelā qñ separamur a mūdo sicut claustrales Bēn. xij. Egredere de terra tua: et de cognatōe et. Ad medicinā qñ falce ecclesiastica separamus malos ab ecclesia vt spūs eozum saluus fiat. j. Cor. v. Ad supbiā separamur se pharisei ab alijs Luce. xviij. Non sum sicut ceteri hoim. Dicit (Discedite a me et.) .j. Cor. xv. corrumpunt bonos mores col. p̄aua. Eccl̄s. xij. Qui tetigit picem coin. ab e. Seneca. Potius vidēdum est cum quibus edas q̄ qd̄ edas (Discedite a me qñ exau. dñs vocem fle. mei) .i. fletū meum p̄ voce. .i. cōpunctionem p̄ cōmissis qui fletus vel cōpunctio est vox in aure dei: quia vt dicit̄ interdum lachryme pondera vocis habent Iudith. viij. Indulgentiā ei⁹ cum lachrymis postulemus: ibi Interl. que pondera vocis habent. Tob. iij. Cepit orare cum lachrymis: ibi glo. Oratio dei lenit lachryma cogit: bec vngit ista pungit.

9 Exaudiuit dominus deprecationem meā: dominus orationem meam suscepit.

Exaudiuit dñs (de malis amonēdis (dñs orōnē meam sus.) de bonis et virtutibus adipiscēdis q̄ duo necessaria sunt: q̄ egressus vicij virtutū opat̄ ingressum. ter dicit dominus ad deuotiōem trinitatem.

10 Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei: conuertantur et erubescant valde velociter.

Quarta pars in qua orat. p̄ inimicis optans eis multa necessaria ad salutem. Primum est erubescētia exterior: vñ dicit (erubescant) .i. de malis actibus: de qua dicit Greg. Per exteriorē erubescētiā: interiorē corrige culpe. hic est lapis quo percussus est goliath in fronte. j. Reg. xvj. Eccl̄s. iij. est confusio adducens gratiam et gloriā Hier. xxxj. Postq̄ ostēdisti mihi percussū femur meū: et p̄fusus sūt erubui. Scdm̄ est timor qd̄ notat̄ ibi (et cōturbent) scz̄ timor: hic est angelus qui descendebat in piscinam et mouebat aqua Job. v. Tertium est p̄ritio qd̄ notat̄ ibi (vehementer oēs ini. mei) Non est̄ vehementer s̄ parum turbat qui vsq̄ ad cōtritionem nō mouet. Quartum est cōuersio: ibi (conuertant) Esa. xxxj. Conuertimini sicut in p̄fundum: recesseratis filij israhel. Quintum est erubescētia interior: vñ sequit̄ (et erubescant) intrinsecus Esch. xliij. ostēde domui israh. et. (et confundant) ab iniquitati bus suis: et mittant in fabricam (et erubescant) et omnibus q̄ fecerunt et petit hoc fieri intense dicens valde et cito (valde velociter) Eccl̄s. v. Non tardes conuerti ad dñm: vel potest legi de futuro sic: p̄beta videns in spū sine malo rum nitit (erubescat) .i. erubescant in futuro maximo rubore dicentes. Nos insensati vitam illorum estimabam. in sa. et fi. il. sine bo. ecce et. (et p̄turbēt) .i. sil turbabūt in aia et corpe nec leuiter: s̄ (vehementer oēs ini. mei) qui mō sūt inimici: s̄ tunc nō nocēbūt: et cū desperare de iudicio ceperint (cōuertant) .i. cōuertent a leticia scōꝝ in cōfusione repetit (et erubescant) .i. erubescēt: vel. Primum dicit (erubescant) p̄pter erubescētiā exteriorē: q̄ erit qñ pctā sua oib⁹ manifestarūt. Scdm̄ p̄pter erubescētiā p̄scie remorden tis et h̄ (valde velociter) q̄ cito veniet repentina calamitas et subitus interitus Proverb. j. Sap. vj. Dorerdez cito apparebit vobis.

3 Quid sit orandū p̄ inimicis.

Psalmus VII

Domine deus meus in te speraui. Titulus. In fine ps. dauid que decātau p̄ verbis chusi filij gemini: legit in. ij. li. Reg. xvij. q̄ absalō cōsilio achitophel p̄secutus est dauid: quem dauid fugiēs nudis plantis exiuit de bērlin et chusi q̄ erat amicus dauid trāsī uit ad absalon vt pia et necessaria p̄ditōe reuclaret dauid q̄ absalon moliret aduersus eū et mādauit dauid vt de cā p̄stribus fugeret ne capet̄ ab absalon et tñ p̄ualuit dauid et achitophel se suspēdit in figurā iude q̄ laqueo se suspes

Ps. 7.

Figura

Psalmus

dit qm̄ cōsiliū qd̄ de dauid improprie occidendo declarat mutatu est p̄silio chusi buic hystorie videt alludere titulus: s̄ poti⁹ agit de significato q̄s de significāte achitophel interpretat ruina fratris chusi secretū vel silētū gemini de p̄tere p̄ architophel intelligit iudas q̄ tradidit fratrem suū. i. xpm̄ q̄ frater dī vt Job. xx. Uade dic fratrib⁹ meis: et il lud Col. j. P̄mogenit⁹ in multis fratrib⁹ p̄ chusi q̄ filiū gemini. i. p̄silio siue secreto dei q̄ sacm̄ incarnatōis occultabat dauid. i. xpus ruina fratris. i. scelus iude p̄uertit in mianu. h̄ secreto excecata est synagoga et plenitudo gētū intravit: et postea excecata gentibus israhel saluus erit. hoc duo secreta nobis sunt occulta. Unde apostolus ad Rom. x. S̄ altitudo sapie et scie dei q̄ in cōp. s̄. i. u. e. Sed p̄ mū secretū nobis est manifestū. s̄. incarnatio: iudeis vō occultū. est q̄ sensus tituli. p̄s. Iste dirigēs nos in finē xpm̄: est dauid. i. cuiuslibz fidelis quē decātauit dño. i. ad bono rem dñi: p̄ verbis chusi filij gemini. i. dextere. s̄. dēi a q̄ p̄p̄tio et dextero. p̄cessit istud silētū. i. secretū. Et nota q̄ duplex est silētū bonū et malū: est bonū silētū studij: de q̄ Esa. viij. Aque syloe vadūt cū silentio. Itē silētū pacis Apoc. viij. Factū est silētū in celo: fuit autē malū silētū an̄ xpi passionē: tunc em̄ fuerūt auditores s̄ nō doctores: fuit autē silētū buic p̄riū. s̄. qm̄ fuerūt doctores s̄ nō auditores. i. obediētes: i medio istoz venit xps Sap. xviij. Cū mediū silētium p̄ti. o. et nox in suo cur. me. i. ba. rē. Quin q̄ sunt partitōes: p̄mo petit liberari a p̄secutiōib⁹. Secdo petit vt glia resurrectionis xpi subueniat: ibi (exurge dñe) Tercio agit de iudicio regressi: ibi (dñs iudicat poplos) Quarto metu futuri iudicij terret: ibi (deus iudex) Quinto leta p̄clusio ponit de p̄fessione laudis: ibi (confitebor) P̄de autē p̄s. iste ad lram̄ exponi de dauid: vt. s̄. loquat dauid in p̄secutiōe illa absalonis p̄stitutus: s̄ q̄ b̄ planū est: circa mysteriū intēdamus: q̄ in p̄cedēti p̄s. egit. p̄beta de p̄nia et p̄barao p̄tēptus surgit in scādala vt dicit glo. sup Ezo. iō petit p̄beta hic in p̄sona fidelis generalr̄ liberari a p̄secutiōib⁹ demonū: vñ captās benignolentiā a p̄sona iudicis p̄mēdat cum a po. ibi (dñe) Item a benignitate: ibi (deus meus) et subiungit meritū: ibi (in te spe.) et ideo (sal. me fac) Zach. ix. Conuertimini ad munitionē vincti spei et oñdit q̄ triplici necessitate petit liberari. p̄mo. p̄pter multitudinē hostiū: ibi (ex oibus rē.) P̄s. Multiplicati sunt sup capil. ca. m. q̄. o. me gratis. Secdo. p̄pter crudelitatem eorū: ibi (neq̄ rapiat vt leo) Tercio. p̄pter defectū auxiliij: ibi (nō est qui redi. Dicit ergo.

Duplex silētium

Bne deus meus in te speravi: saluū me fac ex oibus p̄sequentibus me et libera me. **D**ñe p̄ potentia (te⁹ meus) p̄ creationē: vel sic (dñe) p̄ redēptionē: tunc em̄ (deus) n̄r fuit qm̄ nos ita care emit (deus) p̄ creationē (meus) p̄ saluationē: tunc em̄ vere n̄r erit qm̄ nobis erit oia i noibus: vel (dñe) q̄rtum ad futuri iudicij p̄tatem. P̄s. Cognosce dñs iudi. fa. (deus: q̄rtus ad creatiōē (meus) q̄rtum ad recreationē (in te spe.) nō in alio Eccl̄s. ij. Nullus speravit in dño et p̄susus est (sal. me fac ex oi. p̄s. me.) s̄. vitijs demonib⁹ et malis hoibus: et libera me: libez faciēdo. s̄. dādo sp̄m̄ sc̄m̄. q̄ vbi sp̄s dñi s̄bi libertas j. Loy.

Diabolus dī leo propter multa.

Neq̄ rapiat vt leo aīam meā: dum non est qui redimat neq̄ qui saluum faciat. **N**eq̄. i. ne aliq̄n (rapiat vt leo a. m.) s̄. dyabolus qui tanq̄ leo rugiēs circūit que. quē de. j. Pet. v. (dum nō est q̄ re.) p̄ctā tollēdo nisi tu q̄ p̄prio sanguine redemisti Esa. xliij. Ego sum q̄ de ini. (neq̄ q̄ sal. fa.) vitā donādo nisi tu q̄ vitā resurgēdo repasti Esa. xliij. Nota q̄ dyabolus dī leo p̄pter multa. P̄mo. p̄pter supbiā Job. xliij. Ipse ē rex sup oēs vniuersos s̄. supbie. Secdo. p̄pter fortitudinē: vñ Job. xliij. Non est p̄tās sup terrā q̄ p̄paret ei q̄ factus est vt nullum timeret. Tercio. p̄pter atrocitatē: Diere. vij. Crudelis est et nō miserabil. Quarto. p̄pter audaciā Job. xliij. Nō sugabit cum vir sagittarius: vñ ex nimia audaciā p̄sumpsit dñm tentare Math. iij. Quinto q̄ est horribilis. Abac. j. Horribilis et terribilis est Joel. ij. Sicut p̄p̄lis fortis p̄paratus ad p̄liū: a facie ei⁹ cruciabit p̄p̄lis oēs vyl

tus eius redigent in ollā **S**exto. p̄pter velocitatē Abac. j. Velociores lupis vespertinis. Septimo. p̄pter fetore Job. xliij. De naribus ei⁹ p̄cedit fumus sicut olle succense atq̄ feruētis. Octauo q̄ naturalr̄ timet leo gallū albū et ignē: sic dyabol⁹ p̄dicatore q̄ dī gallus Prouer. xxx. Gallus succausus lūbos. Itē timet ignē Math. viij. Quid nobis rē iesu fili dei venisti huc an̄ tps̄ torquere nos. Nono q̄ qm̄ egrotat querit simiā et comedit: sic dyabolus hypocritas qui sicut simie bonis in exteriorib⁹ se p̄formare volunt: h̄ significatū ē. iij. Reg. x. Qd̄ classis salo. deferebat de tharsis simias de ania plus curat dyabolus q̄ de corpe Beñ. xij. Da mihi aīas cetera tolle tibi. vñ Hiego. Nihil se fecisse estimat cum aīam nō sauciat.

Bomine deus meus si feci istud: si est iniquitas in manibus meis.

Hic ponit meritū q̄ innocēs et patiens ad lit. dicit dauid q̄ sequunt accidāt mibi (si feci istud. i. si merui q̄ fili⁹ meus p̄sequerē me: vel mystice iustus sic dicit. Nec est creatio vel obsecratio s̄ p̄dictio (dñe deus me⁹ si feci istud) i. q̄libet mortale p̄ctm̄: q̄ istud p̄nomē gīale est: et q̄libz p̄t̄r demonstrare vel (si feci istud) i. p̄ctm̄ supbie q̄ cā significatē p̄ p̄nomen significat: q̄ est maximū sicut dī quis q̄s fuit ille deoz. i. maxim⁹: vñ alibi. emendabor a delicto maximo. i. supbia: vñ etiā dī radix oim̄ maloz. vñ Eccl̄e. x. Initiū ois p̄cti supbia duab⁹ de causis. Una q̄ angel⁹ cecidit p̄ illud. alia q̄ sicut radix difficile euellit: ita h̄ vitiū qm̄ etiā de alijs virtutib⁹: imo etiā de sua oppositavirtute. s̄. humilitate nasci solet: vñ dicit Hiego. Valde cauendum est viciū qd̄ de victoria surgit vicioz. et alibi magna virtus est humilitas q̄ palliari habet supbia ne vilescat (si feci istud) iō etiā dī nō illud qd̄ demonstrat rem remotā: s̄ (istud) qd̄ demonstrat rem primā. Et nota q̄ non dicit (si feci) supbiā: s̄ si (feci istud) et h̄ p̄pter vilitatē supbie que nō est digna noiari. Nota hic q̄ est plus facere q̄ esse: r̄si cut supra oñdit suā triplicē necessitatē: ita hic oñdit vel p̄ tendit triplex meritū: p̄mo humilitatē suā hic (si feci istud) supple mibi male acadat: secdo oñdit suā innocentia subdēs (si est ini. in ma. me.) i. crudelitas: vel aliqd̄ mortale p̄riū eq̄tati i opib⁹ meis. Tercio p̄tēdit suā patiam: dices

Superbia duplici de cā dī initiū ois p̄cti.

Si reddidi retribuētibus mibi mala de quādam merito ab inimicis meis inanis.

Nota q̄ q̄druplex est lex: carnis: mētis: dyaboli: dei: lex carnis ē voluntas: mētis equitas: dyaboli iniquitas: dei charitas. Lex carnis est mala p̄ malis reddere. Lex mētis: bona p̄ bonis. Lex dyaboli mala p̄ bonis. Lex dei bona p̄ malis: quā ipse dedit Math. v. Diligite ini. ve. bñfate bis q̄ ode. vos. is est ergo sensus (si reddidi rē.) i. si p̄cessi fm̄ legē carnis (decidā rē) s̄le Job. xxxj. Si ambulā ui in vanitate et festinauit in dolo pes me⁹ rē. Nota q̄ patienter debem⁹ sufferre ab his q̄bus aliq̄s nocuit: magnū est ab his q̄bus nō nocuit: maius ab his q̄bus p̄suigimur: p̄mū q̄ hic innuit de se (si reddidi retri. mibi mala). q̄ dī. ego retribuui primo bonaz ipsi ecōtra mala (et si) ego (reddidi rē) Job. xxxj. Si gauisus sum ad ruinam eius q̄ me oderat. et exultauit qd̄ inuenisset eum malū Prouer. xxv. Si eluricrit inimicus tuus aba illū: si sitit: potum da illi aquā bibere. p̄unas em̄ p̄gregabis sup caput eius et dñs reddet tibi et enumerat hic quinq̄ penas. Prima est seruitus ex h̄ q̄ vincit a dyabolo: ibi (decidā) supatus (merito). i. iuste (ab ini. me.) ij. Pet. ij. A quo quis supatus ē eius et seruus est. Secda est euacuatio ab oi bono: ibi (in. anis) Luce. j. Et diuites dimisit inanes. Tercia est instā. tiffima tentatio dyaboli: ibi.

Quadruplex lex

Persequat inimicus aīam meam et comprehendat et conculcet in terra vitam meā: et gloriam meam in puluerem deducat.

Persequit aut̄ duobus modis dyabolus p̄ctorem. scz difficultatē bñ opandi ingerēdo et delectationē in p̄ctis p̄ponēdo: ibi (et comprehendat) et est hic Quarta pena. s̄. illa q̄ atio: de prima in p̄s. Infixus sum in limo. p̄fun. et non est substantia. i. firmitatē vel firmitas bñ opandi: de secdo

5

Num. xxv. q. de consilio balaam mulieres in habitibus de-
perunt filios israel. Quinta est vilificatio per irationem peccati
ibi (et coculcet in terra) .i. in amore terrenorum (vita mea)
.i. animam meam. **Eccles. ix.** Dis mulier que est fornicaria quasi ster-
cus in via ab omni parte. p. culca. p. tereuntur sunt demones
que debent. **Esa. li.** Incurva textum transeamus **Job. xvij.** Cal-
cet super eum quasi rex interitus. i. dyabolus. Sexta est dissi-
patio imaginis dei in boie: vñ sequit (et gloria mea) .i. ro-
nem meam secundum quam factus sum filius dei: et in hoc est gloria
mea: hanc in qua gloriam (in pulvere deducit) .i. in vanita-
tem et in nihilum in hoc sensu accipit ibi tanquam pulvis quem
pi. ven. a. fa. ter. s. q. non feci: non deduc. attende quod duo hic
optat fidelis anima cum dicit (decidam te.) Optat enim sibi casum
si hoc fecit et inimicis suis statum de iusticia optat sibi rui-
nam de charitate illis bonum desiderat enim de iusticia seor-
sum cadere per separationem: et sic illos stare vel sursum ferri
inanis. i. sine substantia boni et veritatis et ordinis: in ter-
ra enim est vanitas: in celo substantia: vñ ps. Et substantia mea
ap. te. est. ergo in inferno maxima inanitas. Ad autem sequi-
tur (psequat te.) per legem ut sit determinatio huius casus
(psequat) per suggestionem (comprehendat) per consensum (cocul-
cet) per actum (et gloria in pulvere deducit) per consuetudinem (ini-
micus) .i. dyabolus. de quo **Matth. xij.** Inimicus homo hoc
fecit. i. dyabolus qui dicit homo non ratione nature sed ratione qua-
litate vel ab boie devicto (gloriam) est gloria creatiois. **J.**
Cor. ij. Vir est imago et gloria dei. Item gloria recreatio-
nis. **ij. Cor. ij.** Gloria nostra hoc est testi. **co. n.** Item gloria va-
nitatis **Job. v.** Quod potestis vos credere qui gloriam ab in-
uice queritis. Item gloria veritatis. **Ps.** Gloria re. tui di.
et de qua hic. Item nota quod est pulvis mal. de quo **Gen. ij.**
Pulvis es in pul. abis. Item est pulvis culpe **Esa. penul.**
Serpenti pulvis panis eius: et est pulvis penit. de quo hic et
est pulvis gratie: de quo **Can. iij.** Que est ista que ascendit. p. deser. si.
vir. su. ex aro. mir. et thu. et vniuersi pul. pig.

Gloria ml-
tiplex.
Pulvis q-
druplex

Exurge dñe in ira tua: et exaltare in fini-
bus inimicorum meorum.
Secunda pars est hic in qua petit ut gloria resurrectionis christi
subueniat per inuicem. q. d. si hoc quod supra dixi fiat (exurge)
.i. veni in carne qui videris dominare: si videris quod debet dice-
re ascende per incarnationem: vñ **Esa. liij.** Utinam distrumperes
ce. et descen. Item **Job. iij.** Nemo ascendit in ce. nisi qui de-
ce. de. **Solo.** Ascensio eius per incarnationem fuit eius manife-
statio sicut est de auro **Esa. xij.** Ascendet dominus super nubes
leuem (in ira tua) .i. apparere in carne contra inimicos: si vi-
des quod male exponat hic de primo oduetu qui non fuit in
ira sed in misericordia: seruus autem erit in ira. **Solo** (in ira) dicit ad
uersus dyabolum non aduersus boies: vel dicit propter incredu-
los quibus incarnatio non profuit secundum quod dicit **Aug.** Magna
est ira dei quasi medicina versa est in venenum. de qua **Eccles.**
plij. Medicina oim in festinatione nebule. per ergo petit libe-
rari a malis supradictis per incarnationem christi cum dicit (ex-
urge in ira) **S**ecundo petit dilationem regni christi cum subdit (ex-
altare in finibus) .i. in terminis **Luce. xj.** cum for-
tis armatus custodit atrium suum in pace sunt ea que possidet
si autem fortis eo superue. et vicerit cum vniuersa arma eius au-
feret **Gen. xxiij.** Possidebit semen tuum per inimicorum. sed
quod nihil profuisset eius incarnatio nisi dominus surrexisset: ideo ter-
cio petit resurrectionem dei.

Exurge dñe deus meus in precepto quod
mandasti: et synagoga populo-
rum circūdabit te

Exurge a mortuis. Et nota quod ter dicit in hoc ps. (dñe de-
us meus: ut notet trinitas: et hoc tercio loco ponit. q. di.
virtute trinitatis (exurge in p. qd man.) .i. merito humili-
tatis quam implesti in passione obediendo prorsus ad mortem
et hoc est preceptum quod mandauit dominus. s. humilitas quod ipse pri-
mus impleuit: et ideo in eo. i. merito illius resurrexit. **Phi-
lip. ij.** Humiliavit semetipsum factus obe. et propter quod et de-
re. vel potest etiam hoc quod dicit (exurge in precepto te.) etiam de
incarnatione exponi sic (exurge in ira te.) .i. manifesta te in
carne: s. quale humile: et hoc est (exurge in p.) humilitate
(quod man.) **Matth. xj.** Discite a me quia mihi sum et hu. corde

Et nota dñam inter preceptum et mandatum: ter noua precipit
quasi presentialiter: sed vetus mandat quasi absens. est er-
go sensus (exurge in p. qd man.) .i. humilis appare. et quod
alijs precipis imple. **Esa. liij.** Desiderauimus cum despectu et
no. virorum te. (et synagoga) hoc potest referri ad primam lectu-
ram sic (exurge in p. te.) .i. resurge (et sic synagoga) .i. agre-
gatio populoz credens te verum deum esse (circūdabit te) .i. col-
liget se ad te **Esa. ij.** Eleuabit super colles calcando mortem
in resurrectione (et fluent ad eum omnes gentes) per fidem vel secundum
secundam lecturam sic (exurge in p. te.) .i. appare humilis in hu-
militate si facis quod alijs precipis et predicas: et ex hoc synago-
ga po. cir. te) quidam amando secundum illud **Esa. lx.** Leua in cir-
ocu. t. oēs isti agre. s. ve. ter. quidam psequendo et persequendo
secundum illud **Job. xvj.** Circūdedit me lanceis. s. couul. lū. m.
Quarto petit ascensionem subdens.

Dña inter
preceptū et
mandatū

**Et propter hanc in altum regredere: do-
minus iudicat populos.**

Et propter hanc synagogam. s. (in altum) .i. in celum (regrede-
re) .i. propter utilitatem eius **Job. xvj.** Expedi vobis ut ego
vadā: si enim enim te. **Michae. ij.** Ascendet pandēs iter ante
eos: ecce due utilitates. s. missio spiritus sancti et preparatio vie
(regredere) **Ps.** A summo ce. e. eius et occu. te. **Job. xvj**
Exiit a patre et ve. in mun. iterum relin. mun. et va. ad pa. ecce
regressio: primo enim dominus descendit in carnem et sic fecit quasi li-
neam et cum ascendit aliam et vñ angelum. Item descendit et
ascendit: et sic erunt quasi tres angeli in qua trinitas notat. **Ho-**
ta quod est triplex regressio dñi. Una corporis qua ipse regres-
sus est resurgendo et ascendendo regredi enim est ut ait **Casti**
odoris ire per viam qua venerat donec spirituales: vna que pertinet
ad bonos qua ipse regredit ad tempus se subtrahendo ut om-
nipotentem et incomprehensibilem se esse ostendat: et ut magis
desiderium accendat **Can. vj.** Auerte oculos tuos a me quia
ipsum me a vo. fe. et viij. Fuge dilecte mi te. **Alia** que pertinet ad
malos qua ipse regredit se ab illorum noticia subtrahen-
do: vel sic (exurge dñe in ira tua) contra boies. i. irascens
eis ne te intelligant: et ita te crucifigant: vñ ait (et exaltare
in finibus) .i. alt. ab eis efficeret te non intelligat: vñ etiam
addit (exurge dñe deus in p. qd mā.) .i. in humilitate altus
esto et quod humilis eris non intelliget te: vñ crucifigent: et quod
in te non credent iudei qui te crucifigent: credent in te gentes.
vñ addit (Et syna. po.) .i. ecclesia gentium (circūdabit te) cre-
dendo (et propter hanc) .i. quia ista iterum te offendet (in altum re.)
.i. redi. ad synagogam iudeorum et desine intelligi a gentibus quia
crecaco pariete de gentibus ois israel salu? fiet per predicatioz be-
lye et enoch et tunc dominus veniet iudicare: vñ addit (dñs iudi-
cat populos) quod etiam prime expositioni bene competit quia in ascen-
sione dicitur est aplos **Act. j.** Quodamodum vidistis eum ascen-
di in ce. ita veniet. Ideo postquam dixit de ascensione (in altum
regredere) subdit (de iudicio dñs iudi. po.) et est hic tercia
pars ubi agit de iudicio regressi. i. christi de cuius regressioe
supra dictum est: et hoc est (dñs iudicat) .i. iudicabit (po-
pulos) .i. oēs viuos et mortuos **Esa. iij.** Stat ad iudican-
dum dominus te. quod iudicium non timēs perfectus: audet dicere.

Regressio
dñi triplex

**Iudica me dñe secundum iusticiam meam: et secundum
innocentiam meam super me.**

Non autem loquitur hic penitens qui supra dixit saluus me
fac ex oibus psequentibus me et libera me: sed perfectus ade-
pta iusticia dicit (iudica me dñe secundum iusticiam meam) in bo-
nis faciendis (et secundum inno. me.) in malis fugiendis sed videtur
hic male petere duabus rationibus. Primo quia petit iudica-
ri: vñ **Amos. v.** Abs desideratibus diem dñi. Secundo quia
petit iudicari secundum iusticiam suam. **Job. xxv.** stelle non sunt in
de in conspectu eius **Esa. lxij.** Quasi pannus menstruatus
vniuersa iusticie vestre. **Solo.** Ad primum vbi desideranti-
bus ex psumptioe non ex spe sicut iste desiderat. Ad secundum
stelle non sunt in conspectu eius supple ex se et gratia:
et ideo subdit hic (super me) .i. non ex me sed a deo quia deo datus
optimum et omne donum perfectum desursum est descen-
dens a patre luminum **Jacobi. j.** Et quia ante iudicium
consumata erunt peccata amorreorum: de quibus **Gen. xv.**
ideo addit.

Ide

10

Consumet nequicia peccatorum et diriges iustum: scrutans corda et renes deus.

Quia iustum est ut qui in sordibus est sordescat adhuc Apoc. vlti. Et iam veniat iustum iudicium qz no minus peccat qui pcepta dei cotemunt qz qui xpm crucifixerunt et magis peccat qui xpo detrahunt sedenti ad dexteram patris qz qui crucifixerunt eum in terris. Nota q est consumatio fm veritatem: vt Eccli. xliij. Consumatio opationis q fuit in dñi passione Job. xix. Consumatiu est: et est consumatio in malo et h erit qñ homo nequissim⁹ faciet se credi deum de qua dicitur hic (Consumet etc.) vel (consumet) alia lra. i. admirabilis: s̄ interim (diriges iustu) qz impius vivit pio (diriges) i. rectum facies amouedo gibbositates et asperitates. Greg. peccata primorum frivola sunt iustorum. Aug. Non pmitter deus in republica fieri malum nisi ex eo dicitur bonu: et qz ista directio latet homines ppter bypocrisim addit (scrutans corda) i. quid quis cogitet (et renes) i. quid quemcuqz delectat: et in hoc notat districtio iudicij. q. d. (dñs iudicat) h̄ mō (scrutans corda et renes) i. cogitationes et delectationes Hier. xj. Tu aut dñe sabaoth q iudicas iuste: et pbas renes et corda. Et puer. xvj. Dñs vic hominum patet o. e. spirituum em ponderator: est dñs. Soph. j. scrutabor hierusalem in lucernis: sed si dñs ita districte scrutat cogitationes et affectiones: quid ergo de cōsensu et opere et cōsuetudine et contemptu. Et nota q qui scrutat ad diversa fert p qd notat operu et circūstantiaz cōsideratio ptra Hier. xvij. Profundū est cor boīs et in serū. Solo. Inscrutabile est boi nō deo.

Consumatio triplex.

11

Iustum adiutorium meum a dño: qui saluos facit rectos corde.

Duo sunt medicane genera: vnum est ad sanitatem que rendam de quo penitens supra egit: alterum est ad sanitatem conseruandam de quo pfectus hic agit: et est sensus. (Iustum adiutorium etc.) i. iuste pferuat medicina ad salutē quā iam fecit (qui saluos facit rectos corde) i. recte cogitantes. Et nota q in hac serie pōt notari triplex gra. Primo proficiens p hoc qd dicit (diriges iustum) Secdo cōseruans contra tentationes: p hoc qd dicit (iustum ad iu. meū a dño) Tercio cōsumens p hoc q dicit (saluos facit etc.) Item nota q est triplex adiutorium dei. Vnum ante pugnam vt pparemur ad eam sumendo arma: de quibus Ephe. vj. Accipite armaturam dei vt possitis resistere in die malo et in omnibus pfecti stare: state ergo succinlum. ve. in veritate et induite loriam iusticie et cal. pe. in ppara. c. pa. etc. Et est adiutorium dei in pugna vt viriliter dimicemus et vincamus: vnde in ps. Apprehende armam seu. et exur. in adiu. mibi. Est tertium adiutorium post pugnam vt adepto triumpho coronemur. Ps. Dñe vt scu. to bone voluntatis tue coronasti nos. De scdo adiutorio dñi hic. q. non tñ dirigit sed iuuas et dicit (iustum). quia solus deus est adiutor. Item qz ex pmissis et meritis et qz adiuuat seruum et etiam filium (qui saluos facit) a culpa p gratiam a tentatione p augmentum gratie a pena in gloria. Item p hoc qd dicit (facit) notat creatio p (saluos) recreatio. de quibus duobus Esa. xliij. Ante me nō est formator deus ecce creatio. et post addit absqz me nō est saluator: ecce recreatio (rectos corde) non tñ ore sicut multi. Ps. Si vere vtiqz iusti. loqui. iust. iudi. fi. bo. etenim in corde iniquitates operamini in terra. q. d. cor habetis curuum in terram ad faciendum iniquitates et diligendum vanitatem. Non rectum in celo ad cōtemplandum equitatem et amādum bonitatem: sicut Esa. j. Recti diligunt te. Nec mirum si salui sunt recti corde: qz in tuto habitāt id est in celo. in deo. ad Philip. iij. Conuersatio nostra in celis est. Et Greg. sup Job. ij. In altum mentem fixerat ideo ad eum inimicus irumpe nō valebat: sunt enim re. ci corde vt aquila qui reuerberatis oculis intuet solem: de qua dicit Job. xxxix. Nunquid ad pceptum tuum leuabit aquila et in al. po. ni. suū in petris. ma. et in sup. si. cōmorat atqz inaccessis rupibus.

Adiutorium dei triplex.

12

Deus iudex iustus fortis et patiens: nunquid trasceet p singulos dies.

Quarta pars i qua terret metu futuri iudicij et ponit qtuor quare iudicium timendum est. Primum quia iudex omnia sciet. vnde dicit (Deus iudex) nō homo qui decipi potest: sed deus qui omnia sciet: vnde supra. Scrutans corda et renes deus. Secdm est qz iustus erit nec poterit corrumpi: vnde dicit (iustus) Proverb. vj. Zelus et furor vi ri nō parcat in die vindicte non acqui. cuiuscqz p. nec susci. p re. do. plu. hec duo sepe corrumpūt iudices: vnde pbi. bent Deut. xvj. Nō accipies psonam nec munera: quia munera excecant. o. sa. et mu. ver. iustorum. Tercium est fortitudo iudicis qua qd iuste iudicauerit potenter et fortiter exequet. vnde addit (fortis) qz non potest impediri ab executione Job. ix. Deus cuius ire resistere nemo potest: et post. si fortitudo querit robustissimus est. Quartū est patientia eius: vnde dicit (patiens) quia nō statim punit: sed nos ad penitentiam expectans vsqz ad diem vltionis sustinet Sap. xj. Dissimulans peccata hominum ppter penitentiam Eccl. v. Altissimus est patiens redditor: et ideo ipsa eius patientia timenda est malis: quia eo ipso q expectauit eos dñs ad penitentiam et conuerti nō luerit districtius iudicabunt et durius punient Tere. j. Locauit aduersum me tempus. ad Rom. ij. An ignoras qm̄ benign. dei ad peni. te. addu. tu autem fm duritiam tu. et impe. cor. t. h. e. t. irā in die ire. et re. i. u. dei. Greg. Tanto in iudicio districtiore iusticia exhibebit quāto in pñti maiore patiam exhibuit: et pbat p effectū q patiens ē subdēs. Nūqd ira. p sin. dies) q. d. nō: vt alia lra (Nūqd adducit irā p singulos dies) q magis pprie dicit: qz nō in ipso ē ira q punit: sed in angelis malis quibus punit: sed nō quotidie. Et nota q ira dei dñi punitio eius p gehennam que timenda est: de qua loquitur hic. Item ira dei dñi inflicio pene te pozalis que appetenda est: de qua Ezech. xvj. Auferet ze lus meus a te et quiescā nec irascar amplius. qd est signū reprobationis. Cum hō sic irascit signum est dilectionis ij. Machab. vj. Etenim nō sinere peccatoribus ex sententia agere: sed statim vltiones adhibere magni beneficii est iudicium. Nota q in hoc versu dñi inflicio pene te quatuor virtutes cardinales: prudentia p hoc q dicit (iudex) ad prudentiam em̄ ptinet discernere et iudicare (iustus) ecce iusticia (fortis) ecce fortitudo (patiens) ecce patientia que etiam in quolibet iudice requirunt prudentia ne decipiat: iusticia ne fortitudo ne terreat: patientia siue temperantia ne impetu ducat: vel ad irā moueat. Ne autē credat ista patientia dei esse ex remissione addit. **N**isi conuersi fueritis gladium suum vibrabit arcum suum tetendit et parauit illū. **Q**um i pse patiens est (conuersi) dico ad eum p patientia qui auersi estis p malicia ab eo (gladium suū vibrabit) i. xpm in iudicio q dñi gladius a diuidēdo Math. x. Non veni pacē mittere in terrā s̄ gladium: veni em̄ separe boiem aduersus patrē et filiā ad. ma. f. et nurū. i. a mūdano et carnali amore. Iste gladi⁹ in p aduētū tectus fuit vagina nre mortalitatis: et in scdo veniēs i maiestate et glia chorusea bit: vel (gladi⁹ vibrat) dñi pminatio pene gebēnalis q gladius dñi Job. xix. Fugite a fa. gla. qm̄yl. mi. ē gla. et scitote esse iudiciū Deut. xxxij. Gladi⁹ me⁹ deuot. car. i. carnales boies Esa. xxvij. In die illa visitabit dñs i gladio suo du. et grādi et forti: s̄ multi timēt hāc vibrationē Job. xlj. De ridebit vibrantē bastā: h̄ est fm Greg. pminationē pene efne nō metuet (vibrabit) Esa. ix. Adhuc ei⁹ man⁹ extēta Deu. xxxij. Si acue. vt ful. gla. m. et ar. iu. ma. mea. Zach. ix. Erubet vt vulgur gladi⁹ ei⁹: et ne hoc videat esse p dicitio s̄ dicit (arcū. f. te.) Arc⁹ ē sacra scriptura Job. xix. Arc⁹ me⁹ in ma. m. inst. arc⁹ i manu ē scriptura in opatione: arcum in manu tenet qui qd intellectu pcepit opatione pficit: hunc arcū tetēdit qñ ve. e. p nouū adimpleuit et ei⁹ duriciā in dñādo emolliuit (et pauit il.) qñ p expofitozes explanauit. In arcu em̄ duo: lignū et corda: corda q ē moll: ē nouū te. lignū ē duricia ve. te. tūc aut dñi arc⁹ tēdi: qñ mollis corda trahit et flectit lignum. tunc aut parari dñi qñ sagitta apertur cordez ligno. q. statim emittēda. hoc aut fit p expofitozes qui sentētiās et cōmationes sacre scripture veteri et

Judicij vltimū timendū ppter qtuor

Ira dei duplex.

Quatuor virtutes q requirunt in quolibz iudice.

Gladi⁹ q re dñi xps.

Arcus dñi sacra scriptura.

nouo cōcordantes et eis p̄dentibus: cito v̄cturas rēda-
 rāt. sine cōmīnatiōes sunt sagitte de q̄ paratiōe p̄s.
 Reuelata sunt fundamēta or. ter. et ali. dēditi metuentibus
 te sig. ea vt fu. a fa. ar. hoc aut fecit et ip̄us q̄n̄ v̄ctus p̄ no-
 uū nō destruxit: sed tēperauit. Math. v. Nō veni legē sol-
 uere s̄ adimplere. Et nota q̄ est arcus exterior et interior:
 inferior et superior. Exterior est sacra scriptura de quo hic
 agitur. et hic tenditur a deo vt dicitur est: et emittit sagittas
 p̄dicatiōis et cōminatiōis: vt dicitur est quibus sagittas
 p̄dōres. vñ Esa. xiiij. Ecce ego suscitabo sup̄ vos mēdos
 qui ar. nō que. nec au. ve. sed sagit. par. inter. Vnde inter-
 p̄tant mēsuratores et significat p̄dicatores q̄ mēsurant
 triticū dñi. Luc. xij. Quis putas est fidelis dis. et p̄u. quez
 cōsti. do. sup̄ fa. su. vt det illis in tpe tritici mēsurā. q̄ p̄di-
 catores ad lit. nec argentū querere nec aurū velle debent:
 sed solū. p̄fectū aniaz. ij. Cor. xij. Nō q̄ro que v̄ia sunt:
 sed vos et sagittis cōminatiōis interficere debēt puulos.
 id est p̄mos motus in auditoribus. Arcus interior: est bo-
 na intentio: de quo ps̄. Posuisti vt arcū ere. bra. m. glo. ibi
 id est dēditi mibi infatigabilē intentionē bonozū operum
 hic tendit ab boie iusto et emittit sagittas bonozū operū
 q̄bus sagittat dyabulos: de quo potest expōni illud Job
 xxij. Gloria mea. s. cōfacitē semp̄ inuouabit et arcus me?
 id est bona intētiō in ma. m. instraurabit. i. in opatione cō-
 firmabit. Math. xij. Bonus hō de bono thesauro p̄fert
 bo. q. d. bonas sagittas de bona pharetra. Arcus inferior:
 est dolus et insidie malozū. de quo ps̄. Arcū cōteret et con-
 fruit. ar. hic tenditur a dyabolo et emittit sagittas p̄secuti-
 onibus: vt pater ad lit. in b̄o Sebastiano que sagittauē-
 rūt iniqui: et de oibus martyribus d̄ ad bebie. xj. Lapida-
 ti sunt seci sunt rē. Psal. Subito sagitta. e. et nō ti. arcus
 superior est rigor iudicij. Job. xx. Fugiet arma ferrea et
 incidet in arcum erēt. hic a x̄po homie tenditur et emittit
 sagittas mortis. Math. xxv. Ite maledicti in ignē eternū
 De primo autē de quo hic loquitur subdit.

**Et in eo parauit vasa mortis: sagittas su-
 as ardentibus effecit.**

Id est in sacra scriptura disposuit hereticos futuros q̄
 ex scripturis male expositis venenat et occidit aias. vel
 (vasa mor.) i. q̄dam obscura loca scripture vñ mors est
 in ipsis hereticis. Psal. errare eos fecit in inuio et non in
 via p̄missiue. vel (vasa mor.) i. cōminatiōes quo ad ma-
 los et quo ad hereticos. vel (vasa mor.) i. ap̄los q̄ occasi-
 onaliter sunt vasa mortis. fm̄ illud. ij. Cor. ij. Alijs sum?
 odor mortis in mortem (sagittas suas) i. auctoritates sa-
 cre scripture de dilectione dei acutas. Can. ij. Vulnerasti
 cor meuz so. m. Alia littera vulnerata charitate ego sum.
 Psal. Quid dē tibi rē. et r̄ndet sagitte po. acute: ardenti-
 bus charitate auditoribus. (effecit) i. fecit vt sint eis vti-
 les: vnde ardens sponsa dicit Can. vj. Anima mea liquefa-
 cta est vt dile. lo. est. vel (sagittas effecit arden.) i. ad hoc
 vt arderēt boies igne charitatis Luc. xij. Ignē veni mit-
 te in terrā rē. vel (ardētibus) p̄dicatoribus (sagittas suas)
 id est verba p̄dicatiōis: fm̄ q̄ dicit Grego. in eo q̄ vicia
 sunt male viuentium corda transfigit (effecit) vt profice-
 rēt. Ecclē. xlvij. Surrexit helyas. q. ignis quia verbū ipsi
 us. q. facula ardebat. j. Reg. Sagitta Jonathe. i. p̄dicato-
 ris ardentis nunq̄ abijt retrosum. Jonathas interpreta-
 tur columbe: charitas donū est spiritus sancti.

**Ecce parturit iniusticiam concepit dolo-
 rem: et peperit iniquitatem.**

Supra dixit q̄ dominus (parauit vasa mortis.) vnde
 posset quis dicere q̄ dominus est actor mortis et peccati.
 hoc remouet hic dicens (ecce). q. inuidenti q̄ non deus:
 sed homo: quia (homo concepit) sic ordina. concepit ma-
 lum concupiscendo: parturit consentiendo et machinan-
 do. (parit) opere perpetrando (concepit dolores). id est ap-
 petitum temporalium in quo est dolor: quia est labor in ac-
 quirendo: timor in possidendo: dolor in amittendo: vnde
 dicuntur spine. Math. xij. Istum dico dolorem (conce-
 pit) ad suggestionem dyaboli: et dicit. (concepit dolo-

rem) vt sic ipso verbo inuictet ad fugā peccati et vt signifi-
 cet patm̄ nō posse expiari nisi per dolozē (parturit iniusti-
 ciā) i. maxio labore visus est efficere. Hier. ix. Et inique
 agerent laborauerūt. Ca. lviij. Cor imp̄ q̄si mare feruens
 (et peperit iniqui.) male operādo. Et nota differentia in
 ter iniusticiā et iniquitātē: sicut enim iniusticia est reddere vni
 cuiq̄ qd̄ suū est: et equitas quantum suū est: sic iniusticia est
 auferre qd̄ suū est: iniquitas quantum suū est. Et nota q̄ pri-
 mo dicit (parturit) et postea dicit (concepit) vt p̄ b̄uius lie-
 tere inordinatiōe significet inordinatiō p̄cti. Dicit enim
 Aug. q̄ ex p̄posteratiōe l̄re nō. trāsgressio. Nota q̄ est cō-
 ceptio bona q̄ est a timore dñi. Esa. xxvij. A facie v̄ timore
 fm̄ aliam litterā cōcepimus et quasi p̄tu. sp̄m̄ sa. Est et cō-
 ceptio mala q̄ est in p̄ma cōcupiscencia et est a dyabolo q̄
 corrumpit animā et impregnat. Sed nota ordinem. s. quō
 ania cōcipit peccatus a dyabolo: q̄ p̄mo alloquit aiam p̄
 suggestionē. Iudith. xij. Non vereat bona puella intra-
 re ad dñm. m. vt bono. an̄ fa. e. Gen. xxxij. Sybē dynaz
 blandicijs delinuit cōtra qd̄ d̄ Prouer. ij. Cōsiliū custo-
 diet te. et p̄u. ser. te. vt eruar? a mala via et ab boie q̄ puer
 se loquit. i. a dyabolo. Secdo amplexat rōnes inducendo
 Prouer. vij. Irrequit cum multis ser. rē. Tercio deoscu-
 latur per delectationē. Prouer. xxvij. Meliora sunt vul-
 nera vili. q̄ frau. odi. of. i. dyaboli: vt ibidē dicit interlinea
 ris hoc significatū fuit. ij. Reg. xx. vbi Joab dixit. Amase
 salue mi frater et tenuit manu dextera mentū amase qua-
 si deosculans eum. porro amasa non obseruauit gladium
 quē habebat Joab qui percussit eum in latere et effudit in-
 testina eius in terrā: et mortuus est. Joab interpretat in-
 micus: et significat dyabolum qui sub specie osculi interfi-
 cit animā. Quarto cōmisceat ei per cōsensum. Sap. iij. Fe-
 lix est sterilis et incoinquū. que nesci. t̄bo. in delict. Quinto
 cōcipit ania per oppositū et deliberatiōne peccandi. P̄see
 ix. Gloria eorum ab initio et a partu. et. ix. Sap. iij. Ab ini-
 quo thoro semen exterminabit. Sexto parturit in procur-
 ratione peccati sicut dicit hic. (Ecce parturit iniusticias)
 Esa. xxxvij. Generunt filij vsq̄ ad partuz et nō est virtus
 pa. Gen. iij. In dolore paries. Septimo parit in operis ex-
 p̄ctione. j. Reg. iij. dicit Or audita morte p̄hinees incur-
 uauit se v̄ro: eius et peperit ycaboth. per p̄hinees intelli-
 gitur platus. per v̄rore eius fidelis ania que audit pecc-
 ato plati incuruat se ad exemplū eius: et parit ycaboth q̄
 interpretat cecidit gloria: vel translata est gloriificatio: et si-
 gnificat peccatū. Octauo lactat eū duobus vberibus. scz
 spe redēdi et opatione aliorū. Tren. iij. Lamie nudaue.
 ma. lac. ca. f. Job. iij. Cur lactatus vberibus. de p̄mo vbe-
 re Sopho. ij. Vox cātantis in se. coruus in superli. de. ij.
 Ecclē. xxij. Peccator hō vitabit cor. et fm̄ vo. su. inue. cō-
 para. Mono in p̄cto roborat̄ propter satisfaciendi timozē
 Psal. ibi trepi. ti. vbi non est ti. Decimo ablactatur in pec-
 cati defensionē. Job. xij. Corpus eius. i. dyaboli quasi scu-
 fusi. et cōpac. squa. se se p̄. Undecimo deponat̄ et deducit
 per factantiam. Esa. iij. Peccatū su. q. sodo. predi.

**Lacum aperuit et effodit euz: et incidit in
 foueam quam fecit.**

Hic dicit tria p̄ tria p̄dicta. s. cepit: parturit: pepit. ista
 tria p̄dicta referunt ad culpā. Hec tria referunt ad penā
 scz (aperuit effodit incidit) Et ideo ē hic recta ordinatio
 supra nō: q̄ in pena est ordinatio: in culpa nō. Dicit ergo
 (lacū aperuit) supple inferni concipiēdo (et effo. e.) i. am-
 pliauit p̄turiēdo (et incidit in fo. quā se.) pariēdo qd̄ p̄ si-
 mile d̄: q̄ sicut ille q̄ cadit in foueā quā fecit in hoc puni-
 tur in quo volebat aliū ledere: ita qui facit peccatū p̄us si-
 bi nocet: et qui fraudē facit alijs p̄ius patit̄ damnum inno-
 centie q̄ alius pecunie. de hoc lacu d̄ Zacha. ix. Tu quo-
 q̄ id san. testa. tui emi. vine. e. de lac. in quo non. e. a. vel la-
 cū appellat ip̄m peccatū: p̄pter m̄lta est̄ dicit̄ patm̄ lacus
 p̄mo. p̄pter obscuritatē. Psal. Collocauit me in obscu. si.
 mor. secu. Secdo propter profunditatē. Psal. De profun-
 dis da. ad te dñe. Ecclē. vlti. De altitudine ventris inferi.
 scz liberaasti me. Tercio propter fetozes. Joeb. j. Compu-
 b 5

Differentia
 inter ini-
 sticiam et
 iniquitatē.

Ania quō
 cōcipit pec-
 catū a dya-
 bolo et par-
 turit lacta-
 tur et robo-
 ratur in co-
 figura.

Figura.

Lac

Peccatus
 dicit lacus
 p̄pter m̄l-
 ta.

Arcus q̄
 duplex.

In sac scri-
 ptura pa-
 rauit dñs
 vasa mor-
 tis.

Ecce

17

truerit in in ster. suo. Quarto ppter eximii difficultate. Proverb. ij. Oes qui ingrediunt ad ea no reuer. nec app ben. se vite. istu (lacuz aperit) ho qn incipit peccare (effo dit) qn pctā multiplicat (incidit i fouea) qn morit in pctis

Conuertet dolor eius in caput eius: et in vertice ipsius iniquitas eius descendet. Continuo supra dixim? pcepit dolo. et io (couertef to. e.) id est appetit? ille q dolo: vt supradictu est (in ca. e.) i. in mente ei? qn pro eo puniet (in vert. ip.) i. in rone (mi qui. eius def.) i. eterna pena pro iniquitate. ro est maxie pu nief in iserno: qz duplici pena igne et verme. de qbus Esa. vlti. Uermis eoz no mo. re. caro aut tm igne. est em qsi re gula q maximu maxie puniet. Sap. vj. Potetes po. tor. pa. recte aut p vertice ro designat. vertex eni vt dicit Cas siodorus di eo q capillos dextera leuaqz vertat: et officiu ronis est discernere. pprie aut di (couertef re.) i. pctm em ab interiori ad exteriori egredit: qz pmo a corde. Math. xv. A corde exeit pena aut ecouerso ab exteriori ad interi us ingredit: et io dicit hic de pena (couertef re.) s euz ver tex et etiā ro sint in sumo videt q male dicat. (in vertice ipsius def.) qz deberet dice ascendet. Solutio p h inuuit na turā pcti: eo q in pcto ro cadit et submitit se sensualitati cui deberet pesse. spūalr aut hic notat modus dānationis maloz plator: qz (couertef dolo) in caput ecclie si male pceit (et in vertice ei?) i. in platu (iniqui.) i. pena pro in iquitate (def.) platus em caput et vertex est ecclie: et h no solu pro suis: s pro pctis alioz punient. vñ in Hic. xv. Fornicat? est ppls re. et iratus dñs dixit ad moy. Tolle cūctos pn. ppli et sus. e. ad solē: et vt ptractu est bñ dicit (de scender in vertice) qz tūc mali plati q no sunt supra ali os in honorib? tūc erunt infimi in cruciatib? vñ di Deee r. Cōgregabunt sup eos ppli ecce q infimi erunt qn corri pient. i. punient ppter duas iniquitates suas: duas em in i quitates bz malus platus ppter qs puniet. ppria. s quā gessit: et s ditorz quā no corripit: et hic modus dānationis eoz bz ab ipso dño dicte Esa. xxiij. Uade et dic ad sobnaz ppo. re. ecce dñs asportari te fa. sicut asportat pallus gal linace? s. pedes sursum et caput deorsuz: fm illud Esa. xxiij. Ueruntū def in pfundū lacū. Hic. vñ incepit pctm inde suppliciu q fuerunt pmi in pplis pmi punient in penis.

Preclatus malus ha bet duas malas ini quitates.

18

Confitebor dño fm iusticiaz eius: et psal lam nomini domini altissimi.

Quita ps vbi pro bis oibus pmittit se laudare deuz et ondit in am laudis. ibi (fm iusticia) et modū. ibi (psallā) et finē. ibi (noi dñi) et cam. ibi (altissimi). Dicit rgo (confite bor dño) cōfessioe laudis no pcti. No em sunt bec vba pe nitētia: s pfecti (fm iusti. ei?) i. ppter iusticia q iustos p tegit et malos puniet: et no solu cōfitebor ore sed (et psallā) ope qz vox sine ope no placet nec ad gliaz. m. s (noi tuo) id est ad honore nois dñi. j. Cor. x. Omnia in gliam dei fa cite et iustu: quia altissimi. Luc. ij. Gloria in altissimis deo.

Psalm. viij.

Psalmus VIII

Domine dñs nr. Titulus. In fine ps. David p torcularib?. Sensus hui? tituli talis est. ps. iste dirigēs nos i fine. s. xpm est dauid pphete scri ptus p torcularib?. i. cōstitutioib? ecclie signi ficatis p torculari. i. qz sicut in torculari sunt duo. s. vinuz et acinū. et ad vltimū vinū reponit i cellario: et acinū extra projicit: sic et in ecclia sunt boni et mali: qs in fine sepabit. dñs et reponet bonos in cellaria sua: sicut dicit Cant. j. In trodixit me rex in cellaria sua. mali vō foras mittentur. Apoc. vi. Foris canes et venefici re. et recto ordie in h ps. agit de pstitutioe ecclie: postqz in pcedēti ps agit de xpi pas sione in q fundata est ecclia. fm q dicit aug. Dormit adā vt fiat eua. morit xpus vt fiat ecclia. Hec est q pncipalis materia hui? psalmi. s. cōstitutio ecclie: et cū hac agit de ex altatioe xpi fm duas naturas. Intentio est cōfutare erro re iudeoz dicentū deū tm in iudea notū esse: sicut tangit in glo. et loquit ppheta q in vltio versu pcedētis psalmi pmiserat se laudatur deū. s. ibi: (cōfitebor re.) Hic autē soluit pmissum laudās eū et dicēs. (dñe dñs nr. re.) Duc

sunt partitiones. In pma cōmēdat eū ab opib? excelsis et maicestate. In scda ab exaltatioe būane nature. ibi: (quid est hō) In pma pte pmo pmedat eū a potētia. ibi (dñe). Scdo a largitate: (dñs nr). Tercio ab excellētia cogniti onis ei? ibi: (qz admirabile). Quarto a dilatioe cogni tiōis. ibi: (in vni. terra) Quinto ostēdit cam excellētie et di latatiois cognitiōis eius. s. ascensionē dñi. ibi: (qm eleua ta est). Sexto ostēdit p quos facta est dilatio qm p sim plices et ydiotas. ibi: (ex ore infantium). Septimo et octa uo loco ondit duo q secuta sunt. s. cōfusio iudeoz. ibi: (vt destruas). Et ecouerso gentiū et quozundā iudeoz: in qui bus cōstituta est ecclia. ibi: (qm videbo re.) Dicit ergo.

Bomine dominus noster: qz admirabi le est nomen tuum in vniuersa terra.

Domine Dim p potētiā et creationē. supple q es (dñs nr) p cultu et recreationē. (qz admirabile ē nome tuū) iup ple in infinitū. (in vni. terra) no in iudea tm sicut faciat iudeus. Hic. aut sic legit (nomē tuū est admirabile) p pziū nomē: vñ Esa. ix. Uocabit nomē ei? admirabilis cō siliari? re. et istud admirabile repetit (qz admirabile est in vni. ter.) qsi dicat in infinitū. Dicit etiā Hic. q vbi ha bem? dñe: bebreus bz nomē dñi tetragramaton ineffabi le: et vbi hēmus dñs nr: bebre? bz adonay. Myst. vt supra dixim? cū dicit (dñe) cōmēdat a potētia et creatioe oim qz oipotens est in se: debem? ei timorē: qz creator nr est: de bem? ei honore: de bis duob? i. mala. si ego p sum vbi ho nor me?: et si dñs ego sum vbi timor me?: et bñ ei debem? honore in qntum creator qz in creatione boiem honoraui in trib? In eo q cū fecit eū deliberatōne. vñ dicit faciam? no sicut alias creaturas dixit et facta sūt Scdo in eo q cū fecit ad imaginē et similitudinē dei. Tercio in eo q cū pposu it oibus creatur: vñ dicit Hic. j. Faciam? boiem ad ima ginē et simi. no. et pfit piscib? mar? et volatilib? celi et bestijs vniuerse terre: oiqz reptili qd mouet in terra. Timorē au tē ei debem? in qntuz est oipotens: sicut dicit dñs Math. x. Cū timete q pōt aiaz et corp? pdere in gebēnā (dñs nr) In h vt tactu est cōmēdat a largitate q maxime appuit in creatioe vbi vere dñs oim nr fuit. Esa. ix. Fili? dat? est nobis Jo. iij. Sic de? dilexit mundū vt filiu suuz vni. geni tū daret. Et in h verbo notat largitas dei in qntuoz. Pa. mo qz dicit deus. Qui bonoz nrōz no eget. Job. xxxviij. Si peccauer? qd ei nocebis. porro si iuste egeris: qd dona bis ei. Scdo qz dicit mūdus q indign? est. Math. v. Qui facit solē suuz oriri sup bonos et malos. Tercio in h q di cit vni. genitū. Ro. viij. Qui etiā pprio filio suo no pepcit sed pro nobis oibus tradidit illū. quō no etiā cū illo omia nobis donauit. Quarto qz dicit daret no venderet vel ac. cōmodaret. Job. xxviij. Nescit hō pciū eius re. (qz admi rabile est no. tu.) Nomē dñi filius pns est. Esa. xxx. Ecce nomē dñi venit de longinquo. Itē ptās. Jobā. v. Opa q ego facio in noie pns mei testimoniū phibēt de me. Item fama. Can. v. Oleū effusum nomē tuū (admirabile est no mē) filius ppter humilitatē. Phil. ij. Exinaniuit semetip sum formā serui accipiens. Cū Loqban? Moyses et He lyas tanqz admirates de excessu eius qm cōpleturus erat in hierlm. Math. xvij. (admirabile est nomē) potestas ppter operū magnitudinē: multitudinē: pulcritudinē. ps. Mirabilia opa tua (admirabile est nomē) fama ppter di latationē. ps. In oēm terrā exiit son? eoz (in vniuersa terra) est terra viuoz. s. celū. ps. Portio mea sit in terra vi uentū. et Job. xv. di. De bonis qbus solis data est terra: et de malo subdit. No mittet in terra radicē suā. Et terra mortuoz. s. infernus. Job. x. Terrā tenebrosam et operā moz. cali. re. Est et terra morientū et viuentū. s. mundus iste: in oibus his est nomen dñi admirabile: qz in celo fm illud Esa. lxviij. a. Quis est iste qui venit de edō re. (est ad mirabile) in inferno: fm illud. ps. Quis est iste rex glorie. (et est admirabile) in mūdo. Math. vij. Admirabant tur be sup doctrinā eius. Math. vj. Admirabant in doctrina eius dicentes. Cū huic bec oia et que est sapientia que da ta est illi: et virtutes tales que p manus eius efficiunt re.

Quare de bem? timo re et hono rem deo.

Largitas dei notat i quatuor.

De triplici terra.

Marginal notes on the right edge of the page, including references to other parts of the text and commentary.